

РЕШЕНИЕ

№ 1562

гр. София, 15.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Диана Коледжикова
Кристина Филипова

при участието на секретаря Ива Андр. Иванова
като разгледа докладваното от Диана Коледжикова Въззивно гражданско дело № 20221000501548 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 от ГПК и е образувано по въззивна жалба на Н. Н. срещу решение № 260477 от 08.02.2022 г. по гр.д.№ 15539/2015 г. на Софийски градски съд, с което е отхвърлен искът му срещу нотариус Ц. П. Д. за заплащане на основание чл.73 от ЗННД вр.чл.49 вр.чл.45 от ЗЗД на сумата 110000 лева за обезщетение на имуществени вреди. Оплакването във въззивната жалба е за незаконосъобразност на решението, постановено в противоречие с чл.578 от ГПК. Оспорва се изводът за липса на причинна връзка между действията на ответника и настъпилата вреда за ищеца. Оспорват се фактическите констатации за отношения на приятелство и доверие между ищеца и Б. Н. и правните изводи относно споразумението по НОХД № 7733/2017 г. на СРС. Искането е за отмяна на решението и уважаване на иска. Същото се поддържа в представените писмени бележки, повтарящи аргументите на жалбата.

С подаден в срока по чл.263,ал.1 от ГПК отговор на въззиваемата Ц. Д. оспорва въззивната жалба. Трето лице помагач на ответника възвиваем „Дженерали застраховане“ АД не изразява становище.

Софийски апелативен съд приема, че въззивното производство е допустимо като образувано въз основа на подадена в срока по чл.259,ал.1 от ГПК въззивна жалба на ищеца в първоинстанционното производство. Обжалваните решение е валидно и допустимо. Проверявайки правилността на обжалвания съдебен акт, настоящият състав приема за установено следното :

Предмет на делото е иск с правно основание по чл.73,ал.1 от ЗННД във

връзка с чл.49 вр. чл.45,ал.1 от ЗЗД и чл.86,ал.1 от ЗЗД, предявен от Н. К. Н. срещу нотариус Ц. Д. с район на действие Софийски районен съд. Ищецът твърди в исковата молба, че помощник-нотариус при ответницата А. Д. е изготвил фалшиво пълномощно, предоставящо правомощие на А. С. Б. да го представлява пред „Алфа банк клон България“ като се разпорежда със сметките му в тази банка. Използвайки фалшивото пълномощно А. С. изтеглила от сметки на ищеца сумата 110000 лева през месец октомври 2014 г. Ищецът твърди, че никога не е посещавал нотариалната кантора и не познава нотариус Д..

Ответницата оспорва предявения иск. Твърди, че не е изготвяла процесното пълномощно, а същото е било представено в кантората ѝ от лице, което се представило за ищеца и носело неговата лична карта. Това лице заблудило помощник-нотариус А. Д., представяйки се за упълномощителя Н. Н., подписало собственоръчно пълномощното от негово име и изписало имената на Н. и датата върху документа. Помощник-нотариусът удостоверил полагането на подписа на 08.10.2014 г. и предал пълномощното на лицето, представило се за Н. Н..

Спорът по делото е концентриран около въпроса извършено ли е непозволено увреждане от ответника, който според ищеца не е извършил обстойна проверка на лицето, явило се пред него,като при проверка на неговата идентичност не е установил, че снимката на личната карта на името на Н. Н. не е на лицето, явило се в кантората.

Въз основа на събраните доказателства по делото от фактическа страна се установява следното:

Не е спорно, че на 08.10.2014 г. в кантората на нотариус Ц. Д. в гр.***, е извършена нотариална заверка на подписа на Н. К. Н. върху пълномощно, с което последният упълномощава А. С. Б. да го представлява пред „Алфа банка - клон България“ като внася и тегли суми по три негови сметки в банката в лева и чуждестранна валута. От показанията на свидетелите А. Д. С. А. се установява, че помощник-нотариус А. Д. е удостоверил подписа, положен лично от явилото се лице, представило лична карта на Н. Н.. Обстоятелството, че Б. Н. се е представил с личната карта на Н. не се оспорва от ищеца и се твърди и във въззивната му жалба. Със споразумение, одобрено от съда по НОХД № 7733/2017 г. на СРС Б. И. Н. се е признал за виновен в това, че на 08.10.2014 г. в кантората на нотариус Ц. Д. съставил неистински частен документ – пълномощно, заверено от помощник нотариус А. Д., на което придал вид, че представлява конкретно писмено изявление на Н. К. Н. и го употребил като в периода 10.10.2014-13.10.2014 г. представил чрез А. С. Б. неистинския документ в Алфа банк и въз основа на него А. Б. изтеглила сумата 10000 лева, а по сметка на Б. И. Н. била преведена сумата

При тези фактически обстоятелства настоящият състав достигна до следните правни изводи:

Предявеният иск е с правно основание чл. 73, ал. 1 от ЗННД, вр. чл. 45

от ЗЗД. Предпоставките за уважаване на иска по чл. 73, ал. 1 от ЗННД са общите предпоставки по чл. 45 ЗЗД, но ЗННД ограничава отговорността на нотариуса в две направления: първо, следва да се касае до нарушения на установените в раздел II от ЗННД задължения и второ ограничение, отговорността е лимитирана до удостоверение материален интерес. За уважаване на предявения иск ищецът следва да докаже кумулативното наличие на всички предпоставки от изложения фактически състав: 1/. противоправно поведение от страна на нотариуса касателно задълженията му по раздел II ЗННД; 2/. вреда, както и 3/. причинно-следствена връзка между поведението и вредата, като наличието на вина се предполага, по аргумент от чл. 45, ал. 2 от ЗЗД. Съставът на непозволено увреждане включва няколко кумулативни елементи: деяние (действие или бездействие), вреда, противоправност на деянието, причинна връзка и вината. Недоказаността на всеки един от тези елементи, от които само вината се предполага по силата на презумпцията по чл.45,ал.2 от ЗЗД, води до неоснователност на предявения иск.

От обсъдените доказателства следва да се приеме, ответникът, респективно неговият служител помощник-нотариус Д., не е бездействал противоправно, а в изпълнение на служебните си задължения по чл.578,ал.5 от ГПК, е проверил самоличността на явилото се пред него лице при извършеното на 08.10.2014 г. удостоверяване на подписа в пълномощно, с което Н. Н. последният упълномощава А. С. Б. да го представлява пред „Алфа банка - клон България“. Самоличността на мнимия упълномощител е установена с истинска лична карта, издадена на името на Н. К. Н.. Настоящият състав приема, че помощник-нотариус Д. е бил подведен от Б. И. Н. да удостовери на 08.10.2014 г. подписа в пълномощно чрез умишлено въвеждане в заблуждение, че последният Н. Н.. Въз основа на това пълномощно Н. се разпоредил чрез А. Б. със сумите, налични по банковите сметки на ищеца. Следва да се приеме, че след като напълно достоверно е установено, че служителят при ответника е бил измамен, в тежест на ищеца е да установи, че измаменият нотариус обективно е могъл да предотврати измамата и да не удостовери подписа в пълномощното. Доказателства в тази насока не са ангажирани.

При удостоверяване на подпис върху частен документ, какъвто е пълномощното, се прилагат разпоредбите на чл. 578, ал. 4 и 5, чл. 579, ал. 2 и чл. 582 – 585 от ГПК. В чл. 578, ал. 4 от ГПК е регламентирано, че лицата, чиито изявления се удостоверяват, трябва да се явят лично пред нотариуса, който проверява самоличността, дееспособността и представителната власт на явилите се пред него лица. Самоличността на непознатите на нотариуса лица се установява с документ за самоличност /чл. 578, ал. 5 от ГПК/. При проверка на самоличността на явилите се пред него лица, чиито подпис и изявление удостоверява, нотариусът е задължен да констатира дали идентификационните белези на съответното лице отговарят на тези по представения документ за самоличност, съответствието на вписаните в

документа данни – съвпада ли датата на раждане с посочения в личната карта единен граждански номер, срока на валидност на документа. В производството не се оспорва направата на проверка от страна на нотариуса на представените му документи за самоличност от формална страна. Не се спори, че попълнените данни в пълномощните относно индивидуализиращите белези като имена, ЕГН, номер на лична карта, валидност и орган на издаване напълно съответстват на действителните данни по личната карта на соченото като упълномощител лице. Изпълнено е и изискването по чл. 589, ал. 2 ГПК за собственоръчно изписване на трите имена на упълномощителя пред нотариуса. Затова и следва да се приеме, че не е налице неполагане на необходимата грижа по повод установяване на самоличността на явилото се лице, доколкото с представения документ за самоличност е удостоверено, че това лице е Н. Н..

Личната карта, която по силата на чл.23,ал.1 от Закона за Българските лични документи (ЗБЛД) е основен идентификационен документ за самоличност, валиден на територията на Република България, съдържа освен снимка и подпис на притежателя и други рекзити, посочени в чл.26,ал.1 от ЗБЛД, от значение за идентифициране на лицето. Тези биометрични реквизити са ръст и цвят на очите. По делото не са ангажирани доказателства, че явилият се в нотариалната кантора Б. Н. е със значителни различия по посочените показатели ръст и цвят на очите от ищеца Н. Н., за да се приеме, че при проверка самоличността на явилия се упълномощител помощник нотариусът е допуснал виновно неизпълнение на служебното си задължение по чл.25,ал.1 от ЗННД за проверка на самоличността на лицето. Не се установява създадената у последния невярна представа за самоличността на явилото се пред него лице, да се дължи на неизпълнение или небрежно изпълнение на неговите служебни задължения и допуснати пропуски при идентификацията на мнимия пълномощник.

Изложеното обосновава извода на настоящия състав, че от събраните по делото доказателства не може да се установи, че ответникът е извършил неправомерно деяние при удостоверяване на подписа на пълномощно от 08.10.2014 г., с което Н. К. Н. упълномощава А. С. Б. да го представлява пред „Алфа банка - клон България“. При липса на обективния елемент на фактическия състав на деликтната отговорност противоправно деяние – действие или бездействие на служител при ответния нотариус, неоснователен се явява и искът за обезщетяване на вредите на ищеца. Не е налице противоправност на деянието, а възложителят на работа отговаря пред пострадалия за вредите, които са му причинени поради противоправно поведение на изпълнителя – негов работник или служител. Ищецът не е доказал твърдението си, че ответникът е осъществил състава на неправомерно увреждане.

Предявеният иск с правно основание по чл.73,ал.1 от ЗННД във връзка с чл.45,ал.1 от ЗЗД е неоснователен и следва да се отхвърли. При пълно съвпадане изводите на настоящата инстанция с тези, мотивирали

първоинстанционния съд да отхвърли предявения иск, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Водим от горното Софийски Апелативен съд,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА № 260477 от 08.02.2022 г. по гр.д.№ 15539/2015 г. на Софийски градски съд.

Решението е постановено при участието на трето лице – помагач на страната на ответника – „Дженерали застраховане“ АД.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____